

M.
led!
ultz
tal-
—
ha
jut
odat
rgó
lent
ban,
edő-

KIS LAP

MARISKA ÉS AZ Ő KUTYÁJA. (Lásd a képet 68. lapon.)

AZ ERDŐ TITKA.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

MÉG álmában is ezt látta. Mintha vásott fiuk üldözték, csufolták volna a szegény Magdolna asszonyt és ő, Jolánka, nem akarta engedni; de akkor meg ellene támadtak s már-már őt bántották volna... de akkor oda ugrott a fekete macska s ettől a vásott ficzkók elfutottak. Mikor pedig Jolánka maga is meg akart ijedni a fekete macskától, hát egyszerre csak azt látta, hogy az nem is macska, hanem gyászba borult angyal, a ki bánatosan néz rá és szeliden mondja:

— Ne félj tőlem, én az ártatlant védem... más ugy sem védte eddig senki sem. Te voltál az első. S ha te szeretni tudnád a szegény szerencsétlent, megvigasztalnád földi bánatában.

— Oh, én szeretem is.

— És meg tudnád csókolni a vigasztaló, szerető csókkal?

— Oh, hogy ne, mikor ugy sajnálom!

És odalépett Magdolna asszonyhoz, hogy megsókolja, de ebben a pillanatban rákiáltott valaki és Jolánka — fölébredt.

— Micsoda lustaság ez? hangzott a szigorú néni szava. Már rég süt a nap, mindjárt reggelizünk és te még alszol? Kelj föl szaporán!

Ugrott is ki Jolánka gyorsan az ágyból. Hamarjában szinte nem is tudta, álmodott-e vagy megtörtént vele csakugyan az a találkozás. De mindenképp sajnálta, hogy nem juthatott a végére annak, amibe belekezdett.

Lassan-lassan mégis meggyőződött, hogy csak álom volt az egész. De még így is örült neki. Egészen elmerült gondolataiba arról, amit tegnap látott és hallott s amit az éjjel álmodott. Az pedig nem jó, ha az ember nagyon sokat elgondolkodik valamin, mikor dolga van. Jolánkának pedig most a leczkékjétt köllött volna végezni. Csakhogy nem igen jól ment a dolog, mert szórakozott volt.

A néni persze nem tudhatta, hol jár a kis leány esze, de azt látta, hogy nem jár ott a dolgánál. Ebből pedig azt következtette, hogy a tegnapi multság nem vált Jolánkának javára. Bizonyosan most is arra gondol, hogy jobb volna Emmikével kint kalandozni a mezőkön. Az efféle pedig ki kell verni a fejéből.

— Ma nem vagyok veled megedve, mondá komolyan. Nem figyeltél, nem tanultál jól. Azt érdemelnéd, hogy szobafogságot szabjak rád. De az egészséged megkivánja, hogy egy óráig kint légy a szabad levegőn. Tehát kimehetsz a kertbe, de nem fogsz játszani, hanem ezt a kötést kell elvégezned.

Tegnap Jolánka ezt még talán kemény büntetésnek gondolta volna, de most épenséggel nem is tekintette büntetésnek. Hiszen igaz, hogy nem figyelt, rosszul végezte a dolgát; tehát nem is panaszkodhatik a büntetés miatt. Aztán ez voltaképp nem is büntetés. Nem így járnak azok, a kiket ártatlanul büntetnek!

Minden duzzogás nélkül, vidáman fogta a kötést és kisétált a kertbe, a maga kedves helyecskéjére. Ha szabad lett volna is egyebet tennie, még sem tett volna egyebet. Itt leült, szorgalmasan kötögetett s

ezalatt
gondol
Valjón
Nem v
nem t
G

hogy a
megjel
képü, i
és fölk

—
ezt sze
lett vo

—
beszél
A

—
Egy ór

ki vag
A
évelödv

—
a ki k
vagy J
nod, ki
Jo

de nem
is nevé

—
volna
nevezet
egészen
Emmik

—
Jolánka
Tamás
nevezet
eset, m

ezalatt oda bámult a sötét erdőre és elgondolkozott azon, amit tegnap ott látott. Valjon ott van-e még az elásott csomag? Nem vitte-é el Magdolna asszony, vagy nem talált-é rá valaki más?

Gondolataiból az rezzentette föl, hogy a közeli rács-kerítésen tul hirtelen megjelent valaki. Még pedig egy merész képü, izmos fiu, aki épen szemben megállt és fölkiáltott:

— Csakugyan igaz, itt találok. Már ezt szeretem, mert nagyon alkalmatlan lett volna, hogy másfelé keresgéljelek.

— Kit? Talán bizony hozzám beszélsz? kérdé Jolánka.

A fiu nagyot nevetett.

— Ugyan kihez beszélnék máshoz? Egy óra-járásnyira nincs itt senki más.

— És ugyan mit akarsz? Aztán meg ki vagy te?

A fiu megint csak nevetett. Aztán évelődve mondá:

— Hja, az nagy titok! Csak az tudja, a ki kitalálja. Lám, én tudom, hogy te vagy Jolánka, hát neked is ki kell találnod, ki vagyok én.

Jolánka, ha csöndes és szelid volt is, de nem volt ostoba leányka. Most már ő is nevetett és szintén évelődve felelt:

— Oh, mintha bizony olyan nehéz volna azt kitalálni. Hiszen te híres és nevezetes vitéz vagy, eljutott a híred egészen idáig. Jól tudom én, hogy te az Emmike bátyja vagy, a jeles és hős Tamás.

— Igenis, szolgálatjára, kedves Jolánka kisasszony, én vagyok az Emmike Tamás bátyja. Hallottam, hogy itt milyen nevezetes dolog történt. Nagyon furcsa eset, mondhatom. Már sok mindenfélét

láttam, hallottam, olvastam: de még ilyen gyanus história nem került a szemem elé, mint ezé a töredelmes boszorkányé. Azért úgy gondoltam, hogy legjobb lesz, ha mindjárt elsétálok ide és veled egy kis tanácskozást tartok, hogy mit tegyünk.

— Hogyan? Átsétáltál? Hiszen Emmike azt mondta, hogy jó mérföldnyire laktok. Csak nem jöttél gyalog?

— Mi az nekem? Elsétálok én messzebb is. No de az mindegy, most arról az elásott titokról köll beszélünk, hogy mit tegyünk. Mert ez fontos dolog.

Jolánka elhitte, de azért egy csöppet sem tudta, mit mondjon.

Tamás egy kis ideig fürkészőleg és nagyon komolyan nézett Jolánkára. Mert hát tréfa ami tréfa, de egy afféle jeles ifju, mint ő, köteles jól szemügyre venni, kivel fog bele valamibe. Ugy látszik, a vizsgálódás eredménye kielégítő volt, mert azután újra megszólalt:

— Otthon Emmikével jól meghánytuk-vetettük ezt a dolgot. Nem lehet más-kép, mint hogy azt a kincset vagy micso-dát ott az erdőben mentül előbb ki kell ásnunk.

— Ugyan miért? kérdé Jolánka.

— Miért? Mert ha mi nem ássuk ki, hát rá akadhat másvalaki, sőt az sem lehetetlen, hogy az a borzasztó asszony maga keresi elő és másvalahol ássa el, ha valami jobb hely jut eszébe.

— Már az egészen az ő dolga. Én tulajdonképen nem is tudom, mi közünk nekünk ehhez a dologhoz? Magdolna asszony elásott valamit, s nem vette észre, hogy látja valaki. Ha mi ezt most kiássuk

és elvisszük, az nagyon hasonló volna a lopáshoz.

— Előre tudtam, hogy ilyenformán fogsz beszélni. Mondta Emmike, hogy nagyon vajszivü és tapasztalatlan vagy. No persze, hát így nem is beszélhetsz másképp. Nem is sokat kérdeznék, de Emmikének igaza van, hogy mégis csak jussod van neked is ehhez a dologhoz, mert te vezetted őt oda. Bele is egyeztem, hogy először veled tanácskozom. Hát csak mondd meg, mit gondolsz, mit tegyünk?

— Mit? Én bizony nem tudom... talán legokosabb volna, ha semmit sem tennénk. Nem a mi dolgunk, hát ne avatkozzunk bele.

Tamás gunyosan nevetett s kissé megvetően nézett Jolánkára.

— Látszik, hogy nem tudod, milyen fontos és komoly dolog ez, mondá aztán. Az tökéletesen bizonyos, hogy itt valami nagy titok lappang, alkalmasint valami nagyszerü fölfedezésre bukkanunk. Én azt hiszem, hogy rablott kincs... ha mi azt nem ássuk ki, hát czinkosai leszünk a gonoszttevőnek, mert tudtunk róla és mégis hallgattunk. Az ilyen czinkosok épp úgy börtönbe kerülnek, mint maguk a gonoszttevők.

— Ugyan ne ijesztgess már no! szólt Jolánka meghökkenve.

— De úgy van! Azt én tudom. Már pedig nekem semmi kedvem, hogy tömlöczbe kerüljek, de még a hugoetskámat sem engedem, hogy oda hurezolják, még ha te nem is bánnád talán.

— Már hogy ne bánnám! De hát... lásd, te nem ismered azt a szegény Magdolna asszonyt... aki nagyon szeren-

csétlen... minden rosztat ráfognak, csufolják, bántják, pedig ő soha sem vét senkinek. Ha mi kiássuk azt a csomagot melyet ő elrejtett, hát éppén úgy cselekszünk, mint a többiek... talán ártunk neki, pedig ő soha sem ártott nekünk. Ha már mindenképen tennünk kell valamit, hát inkább menjünk el hozzá és mondjuk meg neki, hogy láttuk, mikor elrejtett valamit, tudni akarjuk, mi az, mert ha valami gonoszság van a dologban, nem akarunk a czinkosai lenni.

(Folytása következik.)

MARISKA ÉS AZ Ő KUTYÁJA.

(Képpel a czimlapon.)

»NAGY kutyácska vagy már Fürgencz,
S még csak ábéczét se tudsz.
Csak játékon jár ez eszed,
Egyre ugrálsz, egyre futsz.

Ide mellém, te naplopó,
S ne szökellj untalanul;
Nyitva a könyv, ide mellém
S most kutyám: figyelj, tanulj!«

»Jaj asszonykám, jó Mariskám,
Engem betüre ne fogj!
Inkább azt parancsold: »Fürgencz,
Ha szólni akarsz, csahogj!«

Nem való a betü nékem,
Vagyok hozzá ostoba.
Az olvasást, tudom, érzem,
Nem tanulom meg soha!

De a képet, azt felfogom,
S ha rajzot mutatsz nekem:
Azt, meglásd, egy pillanatban
Én legott föl ismerem.

Képes-könyved tulsó lapján
Hadd lássam, az micsoda?
Megvan! Kaff! Az ott ebtársam,
Az a kis »Kópé« kutya!«

FENT ÉS LENT.

Itt fent már nem
havas,
Itt fent már nincsen
jég.
Fölöttünk kék az ég,
Sugárzik a tavasz.

Árasztja színét és üllata árját,
Erdőn, hegyeken szellő lehe jár át,
Cziklázik a fecske, madárka zeneg,
S ég lombja, ha rászáll, hajlongva remeg.
Hullatja a szirmát a rózsá peregre,
Kapkodja sikongva a vig kicsi Lenke,

Mig Örsike fenn a magasba' csücsül,
S olvassa a „Kis Lap“-ot így egyedül.

*

Ott fent kivirít a gyöngy kikelet,
S lent látjuk a durva, mogorva telet.
Palkó Laccival még görgeti egyre
A hó tömegét, gyűjtve puha hegybe.
Már áll az alak, a fejébe' kalap,
És orra alatt pipa, rajta kupak.
Kezében a nagy bot, hajh de maholnap,
Kalap, pipa, nagy bot olvadnak, lohadnak.

A tavasz, a tavasz
Olvasztja ; az, az !
Már lent is elindul
A jég patakinkrul.
S üzvé a telet —
Diadalmasan im be-
vonul Kikelet !

A LÁZADÓ HAJÓS NÉP.

(Képekkel a 72., 73., 76., 77. és 78. lapokon.)

AZZAL a czimmel, melyet e sorok fölött olvastok, csinos kiállítású érdekes könyv jelent meg. *Györök Leó* írta és látta el rajzokkal s az Eggenberger-féle könyvkereskedés adta ki.

Nem mese, nem kitalált regény van elmondva e könyvben, hanem valósággal megtörtént esemény, mely mégis érdekesebb sok regénynél. A kiadók szivességéből közlök itt belőle egy részt. Ez természetesen csak töredék a műből, de magában is érdekes részlet. A ki az egész történetet akarja ismerni, annak persze az egész könyvet kell olvasnia, amire bizony nagyon érdemes.

Hogy az alábbi részletet megértsétek, röviden meg köll mondanom az előzményeit.

A mult század végén, körülbelül tehát száz esztendővel ezelőtt, a »Bounty« angol hajó a Csöndes-tengernek még akkor kevésbé ismert szigetei egyikénél: Tahiti szigeténél járt. Az volt a feladata, hogy onnan kenyérfa-csemetéket s más hasznos növényeket, ugyisint állatokat vigyen egy másik távoli helyre, a hol már több angol telepedett le.

A hajó legénységének, amint ott a szigeten járt-kelt s összeszedte a szükséges holmit, nagyon megtetszett ez a kedves, szép sziget. A forró égöv alatt fekszik sok más szigettel s gazdagon tenyészett ott minden. Jámbor, szelid nép lakta, a maori nép, mely szívesen fogadta az idegeneket. A hajósok vigan éltek a szigeten és annál rosszabbra fordult a kedvök, mikor elvégezték a dolgukat s vissza köllött térni a hajóra, hogy tovább utazzanak. Mert a hajón nem volt se vig, se kellemes élet. Ott a kegyetlenül szigorú Bligh kapitány kéréllhetetlen rendet tartott, nehéz munkát köllött végezni. A hajósok zugolódtak s egy ravasz, gonosz társuk, Flet-

cher, föllázította őket. Minek túrnék a nehéz életet a hajón? Milyen pompásan, gond nélkül élhetnének itt valamelyik áldott szigeten, a hol a természet oly bőven ad mindent! Hallgattak is rá, föllázadtak s megrohanták a kapitányt álmában. A kapitány fölébredt ugyan és közéjük lótt (Lásd a képet a 72. lapon.) de legyürték és megkötözték. Ugy tettek a többi tisztekkel is, valamint azokkal, akik nem akartak részt venni a lázadásban. Egy derék fiatal tiszt, Young, hasztalan akarta őket jobb utra téríteni, nem hallgattak rá. Hatalmukba kerítették a hajót, a kapitányt pedig a hozzá szítókkal egy dereglyén kitették a tengerre, (Lásd a képet a 73. lapon.) boldoguljanak a hogy tudnak. Ezek sok viszontagság után haza is kerültek.

A lázadók sokáig bolyongtak ideoda a hajóval s próbálgatták, hol telepedjenek le. Itt is, ott is volt kifogása hol az egyik résznek, hol a másiknak, egymás közt civakodtak, aztán szét is váltak. Egyik szigetről, hol az egyik rész megmaradt, a másik rész odább ment, hogy jobb helyet keressen. Ezzel a csapattal volt a derék Young is, ki inkább kénytelenségből tartott a lázadókkal, remélve, hogy majd visszatereli őket a jó utra. Ez a csapat magával vitt több maori férfit és nőt is, úgy hogy összesen huszonhatan voltak. Fegyvert, puskaport, szerzőmokat is vittek magukkal, s hosszas bolyongás után végre a szép Pitcairn szigeten telepedtek meg, hol kívülök más ember nem lakott. Ezekről szól aztán a könyv egy fejezte így tovább:

Ama szirt-csoportozat, melyen a Bounty oly szerencsésen fennakadt, vagy száz méternyre lehetett a sűrűn benőtt part-szakadéktól. A külső szirtektől felfogott hullámok csak megtörve érkeztek idáig, mindazonáltal a partra szállást hajósaink meg se kísérthették, minthogy csónakjuk már nem volt. Tutajt köllött

tehát építeni a mely nem lévén ugy sziklák közé mozdithatja összeilleszte rudakkal, s készen volt a sziget fölé örökös hazát szépnék talá den tekintet biztos men jönni senki emberfia, me lantja ez ije külni fog, a

Elneve hajójuk meg szállásuk h köből. Ide k ban építette a képet a 76. helyzetek m magukkal h melyek szer kiállott vih Egész hét t dent a part semmi érték letek többé felgyujták a többé eddig inkább, hogy arra vetődő

Nagysz füstfelhóktól az égő hajót a 77. lapon.) tek ekkor a indítá őket. földről nin egymásra va világ többé Könyekre fa

tehát építeniök, hogy elhagyhassák e hajót, a mely nem fog többé a tengeren uszni, lévén úgy oda ékelve a hegyesen kiálló sziklák közé, hogy azt emberi erő meg se mozdíthatja. Kivágták az árboczokat, összeillesztették a megmaradt vitorlarudakkal, s mikor ezzel a munkájukkal készen voltak, a tenger már egészen lecsöndesedett. Nagy meglepéssel léptek a sziget földjére, mely immáron nekik örökös hazájuk leend s ők ez új hont szépek találták. Elbájoló volt az minden tekintetben; azonfelül termékeny és biztos menedék. Nem fog ide utánuk jönni senki, nem fog itt kikötni soha emberfia, mert ha csak messziről megpillantja ez ijesztő sziklafalakat, hát menekülni fog, a merre jó ut van.

Elnevezték azt a kis öblöt, a hol hajójuk megrekedt, Bounty-öblnek, s kiszállásuk helyén egy emléket állítottak kőből. Ide közel egy sűrű erdő árnyékában építettek egy ideiglenes fa-házat (Lásd a képet a 76. lapon.) és rakodót, a hova elhelyezték mindazt, amit a »Bounty«-val magukkal hoztak; házi állataikat pedig, melyek szerencsére keveset szenvedtek a kiállott viharban, egy ligetbe zárták. Egész hét telt bele, míg tutajukkal mindent a partra szállítottak. Mikor azután semmi értékest vagy elmozdíthatót nem leltek többé a hajón, közmegegyezéssel felgyújták azt, hogy nyoma se maradjon többé eddigi viselt dolgaiknak, vagyis inkább, hogy szemet ne szurjon az esetleg arra vetődő hajósoknak.

Nagyszerű látványt nyújtott az óriási füstfelhőktől koronázott lángoszlop, amint az égő hajót körül nyaldosta. (Lásd a képet a 77. lapon.) Hanem amit szívükben éreztek ekkor a lázadók, az még jobban megindította őket. Látták már most, hogy e földről nincs többé menekülésük, hogy egymásra vannak utalva a sirig s hogy a világ többé nem létezik rájuk nézve. Könyekre fakadva megölelték, összevissza

csókolták egymást, mint a kik örökké hű és szerető testvérek akarnak lenni.

A Tahiti szigetéről jött férfiak (Lásd a képet a 78. lapon.) és nők őszinte megindulással osztoztak európai testvéreik mély meghatottságában. Érezték ők is a pillanat komolyságát és megadták magukat jó lélekkel megmásíthatatlan sorsuknak. A barátságos, szelid természetű maori törzsből származtak ők mindnyájan, ama népfajból, mely a legszebb, legerősebb és a legműveltebb valamennyi ausztráliai faj közt. Még barnás testszínük is világosabb mint az Európán kívül élő sok más népcsaládé, s nyelvük tán az egész világon a leglágyabb, a legkellemesebb.

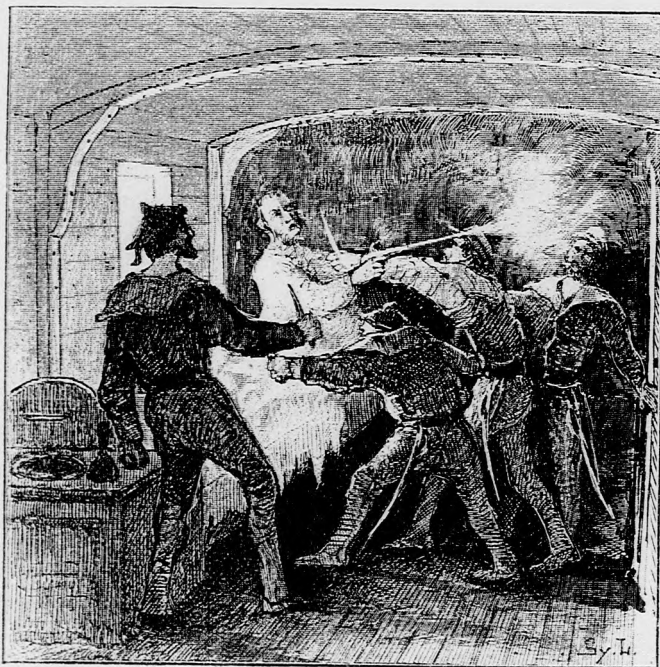
Huszonhatan voltak vándoraink, midőn 1790. évi január 23-án Pitcairn szigetére léptek s pár napi szorgos kutatás után végleg meggyőződtek arról, hogy ők egyedüli urai és lakosai e szigetnek. Mielőtt valami komolyabb munkához fogtak volna, bejárták, kifürkészték a szigetnek minden részét, hogy lássák, milyen földje, tenyészeté és állatvilága van. A sötét bazalt lávabércz, mely a sziget testét képezte, keletről nyugotra három tengeri mértföld hosszú volt, szélessége pedig két mértföld. Legmagasabb csúcsa vagy 240 méterre emelkedett a tenger színe fölé, a dús növényzetű fensik pedig 130 méternyi magasságban terült el. A talaj igen termékenynek látszott és egyebek közt a banán, a jám, a táro és ananász diszlett mindenfelé, hanem kókuszdiót és kenyérfát nem láttak sehol. Ennek okáért mind ama csemetéket, melyek az utban nem pusztultak el, hamarosan kiültették alkalmas helyekre, a gyönyörű fensikot pedig művelés alá fogták. Allatokat egy vad sertés-faj és zergéken kívül igen keveset találtak; hanem a tenger partja tele volt kitünő halakkal és osztrigákkal.

Jövőjük tehát, mindent összevéve, pompásnak ígérkezett, s hogy új, boldo-

dabb életük kezdetét méltóképen megünnepeljük, egy sűrű erdő tisztásán vig mulatságot rendeztek, melyen a főszerepet a zene, a táncz és — egy hordó rum vitte. E távol eső sziget bérczei, a hol talán évszázadokon át nem járt ember, sűrűn viszhangzottak a hangos dárídó rivalgásaitól, s az ünnepi tüzek árja szo-

katlan fényt terjesztett a vadon óriásai között.

Látva ama szerencsés körülményeket, melyek közé a lázadók ily váratlanul jutottak, azt hinné az ember, hogy reájuk immár csak a földi boldogság zavartalan élvezete várakozék. Ám a boszuálló végzet nem így akarta; nem engedte meg,

... KÖZIBÜK LÖTT. (Lásd a 70. lapon.)

hogyan gonoszítottuk után boldogság legyen a részük.

Volt a »Bounty«-n annak idejében több hordó rum és más szeszes ital, melyet Fletcher egy ideig elzárva tartott ugyan a rája szomszéd népség elől; de most, hogy tekintélye egészen elenyészett, a veszedelmes jószág egyszerre a kedvhajhászó matrózok kezei közé jutott.

És ez vala, saját gyöngeségükkel egyetemben, ama végzetes ok, mely rájuk hosszú éveken át minden kigondolható bajt, szerencsétlenséget, sőt halált hozott — megérdemelt büntetésül.

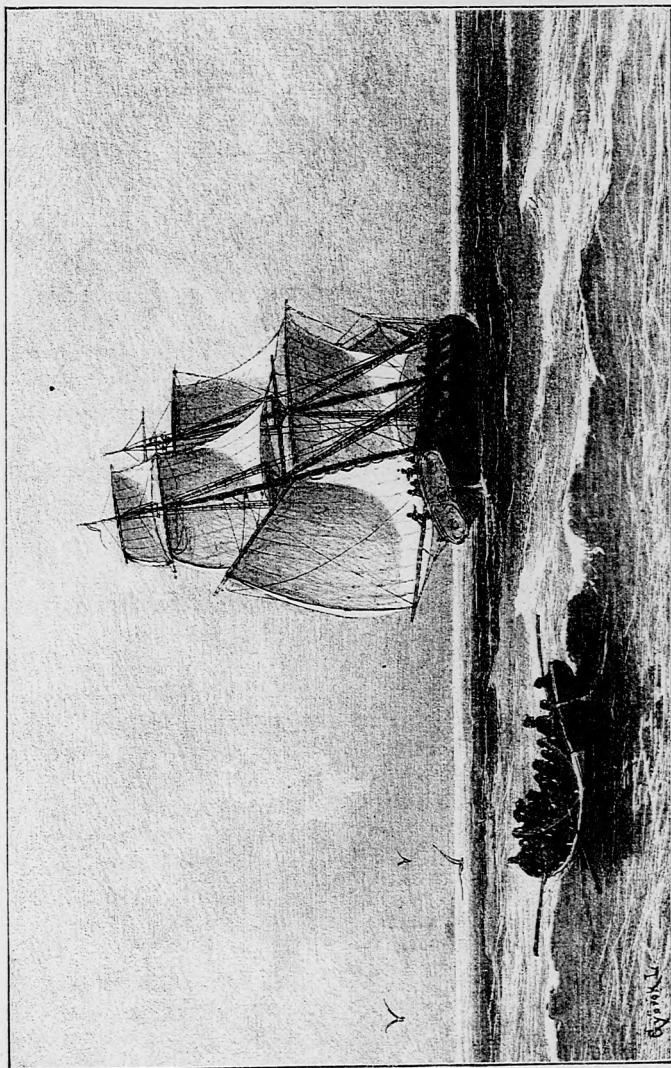
Valamint annak idejében, mikor erejük tulsúlyát észrevették, nem bírtak magukon uralkodni feljebbvalójukkal szemben, épp úgy nem tudták most mérsékelni

magukat, a mukba kerített rajtuk s

tukból, szegény elő, éreztetvétségük élet. M állattá aljasu

magukat, a hogy a kábitó italt hatalmukba kerítették. Az iszákosság erőt vett rajtuk s ők napokon át heverésztek

mámoros fővel, vagy dorbézoltak s czivakodtak egymás között. Ha pedig kijózanodtak hébe-hóba rendes elázott állapo-

A HAJÓ ÉS A DEREGLYE. (Lásd a 70. lapon.)

tukból, szegény máori társaikat vették elő, éreztetvén velük rossz kedvük, boszúságuk élet. Mert ha az ittas ember ocsmány állattá aljasul, vagy dühöngő szörnyeteg

lesz belőle, a kijózanodás után mindenkor szerfölött ingerlékeny, igazságtalan, renyhe, boszus, rossz kedvű és házsártos.

Sok lenne elmondani mindazt, amit

e szerencsétlen tahitibeli férfiak és nők szenvedtek elvadult európai társaiktól.

E durva matrózok már annyira megszokták sanyargatni őket s velük pária módra bánni, hogy később igazi rabszolgáikká tették őket. Velük végeztettek minden munkát s kiszolgáltatták magukat legapróbb szükségleteikben. A máorik mivelték a földet, gyűjtötték számukra a gyümölcsöt s halásztak, vadásztak, amint nekik meghagyatott. A nők látták el a konyhát, készítették ruháikat, gondoskodtak a tisztaságról s őrizték a nyájukat.

A máorik tehát türtek, szenvedtek s dolgoztak szakadatlanul hálátlan uraik számára. Az ő szelid természetük nem ismert ellenállást s e vad európaikat még most is valami emberfölötti lényeknek gondolták. Azonban mindennek van határa, még a máori türelemnek is, mert hát a legerősebb hur is elpattan, ha túlfeszítik. Így történt ezuttal is. A fékevesztett matrózok már nem ismertek határt telhetetlen urhatnámságukban.

A máorik összeszedték tehát fegyvereiket, szárszámaikat és elhagyták feleségeikkel együtt ez áldatlan tanyát, a hol csak keserűség és kinlódás jutott ki nekik. Elvonultak a szigetnek másik oldalára, s ott telepedtek le egy jól védelmezhető magaslaton, eltökélvén magukat, hogy ellenállnak az utolsó csepp vérig s ha kell, inkább meghalnak, semhogy újból páriákká süllyedjenek.

Mikor az iszákos, tivornyázó matrózok méltatlanul kezdtek bánni a szegény máori férfiakkal, Young azonnal közbelépett engesztelő szavával és igyekezett őket emberiesebb érzelmekre bírni. Hanem az ittas fők vajmi keveset hajtottak beszédjére, sőt nevtették paposkodását és egyszer-másszor meg is fenyegették. Látván törekvésének sikertelenségét s nem akarván minden nap tanuja lenni ama kínos jeleneteknek: a vele rokon-

ézelmű Smith Sándorral és nejével együtt megvált társaitól és meghuzta magát a sziget déli lejtőjén, a hol egy házikót építettek maguknak. A matrózok ezt nem is igen bánták, sőt örültek rajta, hogy megszabadultak az akadékoskodó embertől, a ki oly kelletlenül ébreszti föl bennük a lelkiismeret furdalását. Majd három évet töltöttek ilyen renyhe, kicsapongó életmód közt, míglen a máorik elszakadása egyszerre véget vetett urias életüknek. Az örökös dorbézolás közt annyira elszoktak a munkától, hogy annak még a gondolatától is irtóztak, s most már nekik is meg kölljön fogni a kapa nyelét. Rémitően feldühödtek a pártütő máori népség ellen s elhatározták, hogy majd fegyverrel fogják őket észre téríteni és újból rabigába hajtani. Hisz övék a hatalom, náluk vannak a tüzelő fegyverek, és sorba lövik őket, ha valamiképp makacskodnának.

Elindultak tehát mind a hatan jól fölfegyverkezve, hogy szökevény rabszolgáikat fölkeressék és szigoruan megfenyítsék. Rá akadván az új telepre, körül fogni igyekeztek azt minden oldalról; hanem ez nem sikerült nekik egészen, mert Ruéri és Támátoá, kik a férfiak közül egyedül voltak a telepen, a sűrű bozótban elillantak társaik után. Az angolok egész sortüzet küldöttek utánuk, de a helyszínén csak vérnyomokat találtak; a sebesült bizonyosan tovább iramodott. Ezután betörték a telepre, a hol Fáimánán és Ráureán kívül ott lelték a többi négy tahiti nőt rémitő ijedség és remegés közt. Szegények térdre borultak elvadult kinzóik előtt s kezüket tördelve, rimánkodtak bocsánatért maguk és férjeik számára. A matrózok durva bántalmazással feleltek erre; megkötözték erősen mind a négyet s hajtották őket a maguk tanyája felé. Előbb azonban szétduzták a telepet s felgyújtottak rajta minden éghetőt.

E v
dött a kő
igazi em
kiirtotta

A
tól, s ne
tésnek k
mélyszí
ban huz
pedig le
közül h
nekült
egész ra
támadot
Mert a
fegyver
kezelőjé
csendbe
alig van
távolság

Ez
áldozat
tahitiak
a ki mé
vánszor
dás után
megröke
később
s mind
Ezeket
máorik
cserélül

A
dókból
láthatat
mük is k
zott töl

—
szikla
reggel s

—
felelők
nyosan

—
nézzéte
valami

E vad erőszakoskodással megkezdődött a két faj között a harez életre-halálra. Igazi embervadászat volt az, a mely majd kiirtotta mind a két fajbéli férfiakat.

A máorik, megfosztatván tanyájuktól, s nem akarván magukat új meglepetésnek kitenni, az erdők sűrű bozótjaiban, mélyszikla-hasadékokban vagy barlangokban huzták meg magukat éjjelre, nappal pedig lesben voltak ellenségeikre, a kik közül ha valaki arra tévedt, ritkán menekült meg sértetlenül. A nyilvesszők egész raja repült feléje ilyenkor, s a megtámadott azt sem tudta, merre fusson. Mert a nyil egyike a legveszedelmesebb fegyvereknek. Nem árulja el jól elrejtett kezelőjét, mint a puskatűz fehér füstje; csendben, orozva éri utól az ellent, a kinek alig van fogalma a támadás irányáról és távolságáról.

Ez ádáz hareznek Fletcher lett első áldozata, a kit egyik kirándulásában a tahitiak nyilvesszeje a mellén talált, s a ki mély sebéből vérezve, alig birt haza vándorogni, otthon pedig pár napi kinlódás után kiadta lelkét. Ez esemény nagyon megrökönyítette az angolokat, úgy, hogy később alig mertek távozni lakásukból, s minden külső munkát nejeikre biztak. Ezeket azonban a vérszemet kapott máorik egyenként elfogdosták, mintegy cseréül az ő fogságban tartott nejeikért.

A koczka tehát megfordult, a támadókból ostromlottak lettek, üldöztetve a láthatatlan ellenség titkos nyilaitól. Élelmük is kezdett fogyni, mert nem vállalkozott többé senki a házon kívül ólálkodni.

— Nézzétek csak, mi mozog ott a szikla tetején! — mondá Millward egy reggel szorongatott társainak.

— Nem látunk mi ott semmit, felelék többen; — a szél mozgatja bizonyosan a ritkás galyakat.

— Hozzátok elő a messzelátót, s nézzétek meg jól az orom tetejét, ott valami gyanusnak köll lenni.

S valóban: egy barna emberfőt láttak ott meghuzódva a kiálló csúcson, melyről az egész ház környékét kényelmesen be lehetett látni. A tahitiak őrszeme volt az, a ki az angolok minden mozdulatáról jelt adott a többieknek.

— Ne lármázzatok, — szólalt meg Churchill; — álljon oda mindegyik a nyilásokhoz puskával, vegye azt a pontot jól célba s mikor az én lövésemet halljátok, süssétek el ti is egyszerre a fegyvert.

A váratlan sortűzre egy éles sikoltás hallatszott a szikla csucsáról, s Mátárevá kapálódzó teste zuhant le a mélységbe.

— Lássátok ficzkók! Ha csak egy kissé is összeszedjük magunkat, milyen könnyen pusztítjuk ki e veszedelmes férget. Csak reám hallgassatok s okkal-móddal véget vetünk az egész bandának.

Churchill biztatása s a váratlan siker egészen vissza adta az angolok bátorságát. Gyors cselekvésre szánták el tehát magukat, amire különben az eleség teljes hiánya is kényszeríté őket.

Abban állapotok meg, hogy a mihelyt beköszönt az éj, megindulnak egy csoportban szél ellen, amely most éppen az egész szigetet végig fujja, s meglepik az elbizakodott ellenséget. — Ugy is történt. Több órai óvatos menet után némi vörös fényt vettek észre egy meredek sziklafal tövében s arra felé tartva, látták, hogy az a máorik tüze, kik barlangjuk előtt sütnek, főznek, s vigadoznak. Churchill utasítására jó távolról körül vették a barlang nyilását, hogy onnét senki se menekülhessen el, azután ismét az ő lövésére valamennyien közibük lőttek a kiszemelt s jól célba vett áldozatoknak. Majdnem mindegyik golyó talált és rémitő sikoltozás harsant fel egyszerre az öblös barlang-nyilásból. Négyen maradtak a földön elterülve, két nő: Huámáhine és a szép Fáimáná; a férfiak közül pedig Ruéri és Táámári. A többik roppantul megrémülve, látván, hogy mindenünnen

körül vannak véve, beosontak a sötét barlangba s onnan lövöldöztek ki találomra a korom sötétségbe. A nyilak oly sűrűen

röpültek ki a barlang nyílásából, hogy az angolok nem tartották tanácsosnak azt megközelíteni, hanem elrejtöztek a

A lakóház a szigeten. (Lásd a 71. lapot.)

barlang előtt félkörben s lesték, hogy ki fog puskahegyre jelentkezni. Mielőtt még a tűz kialudt volna, feljött a hold, hogy

segítségükre legyen nekik a barlang őrzésében. Amde a máoriknak is akadt szerencsájük. Az asszonyok ugyanis iszonyu

rémület
elrejtöztek
láb kús

öröme
nyílása
világát.

rémületükben mind beljebb igyekeztek elrejtőzni a sötét barlangban s négykézláb kúszva és tapogatózva, folyvást mé-

lyebbre hatoltak. Egyszer az egyik valami halvány világosságot vélt észrevenni maga előtt, és arra tartva, azt látja véghetetlen

Az égő ható. (Lásd a 71. lapon.)

öröme, hogy az a barlangnak egy másik nyílása, a melyen át a teli hold árasztja világát. Pár perc alatt a szabadban vol-

tak a nők és a három életben maradt férfi, a kiknek mi sem volt sürgetőbb teendőjük, mint hogy megkerüljék az ango-

lokat és hátulról támadják meg őket. Egészen közel mentek hozzájuk, hogy lövéseik ne hibázzanak, de így is csak Muspratot birták azonnal megölni, míg

a többiek fölriadtak, egyenesen nekik rohantak. Az első puskalövések után Támátoá és Hoátóáru elbukott, és az angoloktól utóléretett. Teháro azonban elmenekült a sziklás hegyoldalban. Amint a sebesült Churchill megpillantotta a földön fetregő Támátoát, iszonyu méreggel ronggott reá és puskatásával verte agyon a már úgy is halállal vívót. Innen a másik sebesülthöz ment, de ennek még volt annyi ereje, hogy kifeszítse iját és szíven löje a kegyetlen angolt. Hoátóárunak Millward adta meg a kegyelem-lövést, mire mind a hárman az utolsó máori férfinak, Tehárónak üldözésére mentek. Legelől járt Martin Izsák, a ki valódi szenvedéllyel üzte barna vetélytársát. Amint egy bokrot átugrik, —

Teháro mellett találja magát, a ki ott lapult meg, mivel az előtte tátongó mélység miatt tovább nem futhatott. Borzasztó

küzdelem támadt e két férfi között, a kik oly véghetetlenül gyűlölték egymást. Harapták, marczangolták, fojtogatták egymást, mint a dühödt fenevadak és oly erővel

karolta át egyik a másikat, mintha összenőtték volna. Egyszerre Martin Izsák lába megcsuszamlik, elesnek mind a ketten s gurulnak a mélység szélé felé. Itt Teháro föleszmél, megragad egy bokrot, de az kiszakad gyökerestül együtt és ők lezuhannak száz méternyi magasságból a tájéktető tengerbe...

Braun és Millward ép akkor értek a küzdelem színhelyére, mikor azok már tul voltak a meredek szélén s megrendülve tekintettek egymásra.

— Már most vége a háborúnak, ugy-e bár, Millward!

— Vége! Menjünk Younghoz és Smithhez, hogy ne legyünk magunkban...

Siralmas énekek kezdtek meg a máori nők a gyászos szertartást, midőn az életben maradt négy angollal együtt hozzá fogtak szerencsétlen társaik eltakarításához. Valóban megindító látvány olt, amint e szelid te-

MÁORI FÉRFIAK. (Lásd a 71. lapon.)

remtésel
reik hol
kogva, l
gyenek
hajósok
mekek:
siratni v

Azu
Churchi
tét és el
a hol pá
chert t
ásták m
máoriku
Martin
birták v
zajló te

A ti
tartotta
moruan
az iszák
ság, a
és rám
holttest
maradt
janak
szálljan
ják meg
lanatba
kiszenv
hogy m
uj élete

Ugy
Braun k
A kien
nyek sz
nyájána
taló re
hogy v
fognak

Mos
voltak a
gol és a
életmód
kezdetb
tők fel

remtések férjeik vagy testvéreik holttestére ráborultak zokogva, hogy örök bucsut vegyenek tőlük A kemény szívű hajósok is sirtak, mint a gyermekek: volt nekikis elég siratni valójuk.

Azután galyakra tették Churchill és Musprat holttestét és elvitték ama kies ligetbe, a hol pár héttel ezelőtt Fletcher temették vala el. Itt ásták meg a sirt az elesett máoriknak is, csak Teháro és Martin Izsák holttestét nem birták vissza nyerni az örökké zajló tengertől.

A tizes sirhalomnál Young tartotta a gyászbeszédet. Szomoruan emlegette, mire vezet az iszákosság, az igazságtalanság, a durva kegyetlenség, és rámutatva az áldozatok holttestére, felhívta életben maradt társait, hogy okuljanak e borzasztó példán, szálljanak magukba és fogadják meg itt, ez ünnepies pillanatban, és esküdjenek meg a kiszenvedettek holt tetemére, hogy meg fognak javulni és új életet kezdenek.

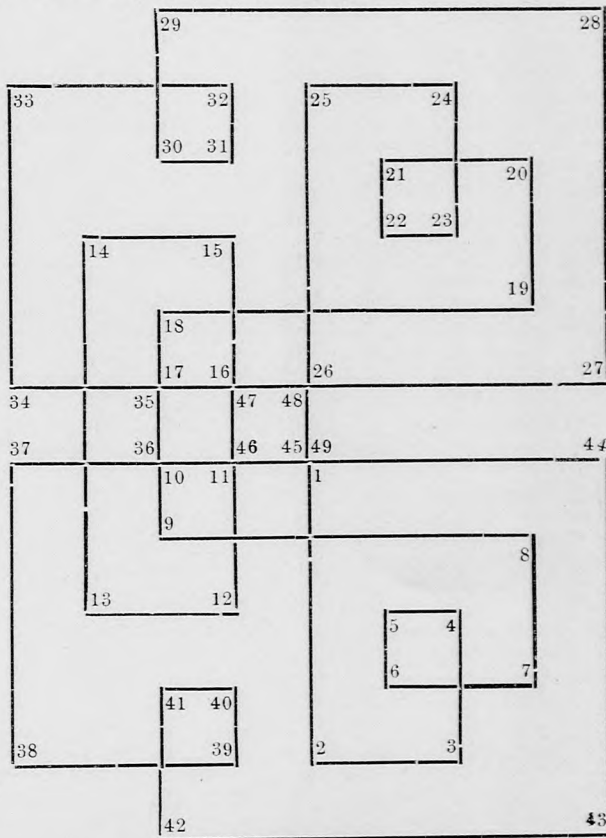
Ugy lón. — Millward és Braun bünbánása őszinte vala. A kiengesztelődést forró könyvek szentesítették, és mindnyájának szívében ama vigasztaló reménysugár derengett, hogy végre boldogabb napok fognak rájuk virradni.

Mostmár csaktizennégyen voltak a szigeten, a négy angol és a tiz máori nő. Szigoru életmódhoz fogtak mindjárt kezdetben; egyenlően osztották fel maguk között a mun-

kát, a fáradsalmakat. Az örömeik sem maradtak el. Virulni kezdett a kis gyarmat szemlátomást és Isten büntető keze megelégnelni látszott a sujtást.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXXVIII. kötetének 2-dik számában közölt feladvány megfejtése:

Helyesen fejtették meg: Somssich Eszter, Reich Irén, Petschacher Olga, Méhely Mariska és Kálmán, Glasz Erik, Kármán Ferencz és Tódor, Vagyon Géza, Pánczél Armand, Szakács Terka és Irén, Keleti Hermine, Schmidt Jenny, Gusztáv és Viktor, Blau Jolán, Frank Jenő, Messer Rudolf, Schlichter Emma, Vilma és Misi, Löwenberger Ida és Á (?) Gyárfás Mari, Kiss Emil.

Részben megfejtették: Jelinek Adèle, Sziklai József és Géza, Csepreghy testvérek, Ráth Vilma, Rozenzweig Sándor, Kertész Tibor.

*

A »Kis Lap« XXXVIII. kötet 2-ik számában közölt rejtvények megfejtését utólag még beküldték: Ruvelt Irma, Gutvillig Angela, V. Horváth Margit, Bajusz Ignác, Huber Sarolta, Kohn Hermine.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Csiki testv. Azt hiszem: hová tovább, annál érdekesebbnek fogjátok találni az »Erdő titkát.« Kötelességtek teljesítésétől azonban a legvonzóbb elbeszélés se tántoritson el. — **Goldberger Leo.** Semmi hibája. Csak a hosszúságán mulik, hogy nem közölhetem. Ilyen végtelen mondat megfejtésével nem terhelhetem meg olvasóim figyelmét, akik legnagyobb részt apróka gyermekek. Rövidebbel tégy kísérletet. — **Reichlin Rosa.** Kicsi, de jó. Besoroztam. — **Sternberg Ottó.** A szorgalom csak megtermi a maga jutalmát. Örvendek rajta, hogy érdemet szerzettél rá. — **Blanche Somssich.** Il n'entre pas dans les habitudes du rédacteur d'un journal hongrois, de soutenir une correspondance dans une langue étrangère. Elvárom a magyar levelet. — **Herz Sándor.** A te rejtvényed nagyon kényelmesen van megszerkesztve. Végre is minden betűje az ábécének sok, sőt számtalan szónak lehet az eleje és vége. Ilyen esetben legalább verses formával kell némi becses szereznii a feladványnak. Tégy kísérletet. — **Szeder Annuska.** Vig levelkédet örömmel olvastam. Haragról szó sincs. Csak olvasd át a »K. L.« utóbbi számainak egyikében foglalt üzenetemet: ott megleled azt az egy okot, amelyért meg szoktam haragudni. (Akkor haragszom t. i., ha ezt fölteszitek rólam.) Bertának, Mariska és Irén régi hiveimnek, üdvözlömetem. — **Simon Jolán.** Szívesen emlékezem a te néni-kédre is. Érzelmét viszonzom. — **Kaltneker Györgyike.** Azóta, hogy a számos megfejtést láttad, ugy-e bár rátértél, hogy öt 9-essel igenis ki lehet fejezni az 1000-et. — **Schaffer testv.** Küldhetitek bátran, s ha beválnak, meg is jelennek. — **Csepreghy testv.** Kedves kis hiveim közé sorozlak titeket is. — **Sziklai testv.** A »Forgó bácsi gyermek-színház«-nak 2-ik kötete még nem jelent meg, de már munkában van. — **Harer Ilonka.** A történetkédet ügyesen irtad meg, s a közlendők sorába is ígtattam. — **B. B.** A »Kis Lap« járatásából nem következik, hogy a kis praenumeráns kísérleteit ki is adjuk, ha nem arra valók. Az ön esetében: még ha idegentől származik is a dolgozat, örömezt közöljük. — **Kármán Ferenc és Tódor.** Köszönöm, hogy a »Kis Lap« részére átengeditek azt a vonzó mesét, melyet Tódor születés-napjára irt a ti kedves Szidi nénitek, aki mióta az én kis olvasóim is megismerték, ezeknek is szeretett

Szidi néni-jévé lett. Igyekezem rajta, hogy mentül előbb lásson napvilágot a szép elbeszélés, hogy utánatok sok ezeren olvasó-társaitok is gyönyörködjenek benne. — **Grósz Mariska.** Tán már kissé későn járnánk a te karácsonyi ünnepelésed leírásának közlésével. Sőt, amire megjelenne (mert számosan vannak besorozva) már a husvétü ünnepeket érnők. — **Csáky Gyula.** Mint a »Kis Lap« jótékonyági rovatából meggyőződhetted: a szegény piktor családjától, kit olvasó társaid 50 frttal segítettek meg, ismét a fázó és éhező iskolás gyermekek részére gyűjtök. Reményilem, szíved szerint cselekszem, ha e sajnálatra méltó kis fluknak, lányoknak juttatom a te kegyes adakozásodat is. — **Somssich Eszter.** Rendben van. Az influenza bizony engem is leterített, és e sorokat az ágyban fekve írom. — **Szakács Terka és Irén.** Mély megilletődéssel értettem meg soraitokból, hogy kedves bátyátok Albert meghalt. Szívemben én is legjobb emléket őrzöm. — **Weisz testv.** A feladvány oly szorosan egymás tetejébe rakott rendekben, a koczkákba írott betűk meg oly homályosan vannak írva, hogy el sem olvashattam. Pedig az egyőtök írása (a Lászlóé?) mint a névirásból látom, szép és világos. Várom az újabb küldeményt. — **Vajda Ötön.** Jó. Sorát várja. — **Epstein Elza.** Ügyes, de ez a név ilyen alakban már egyszer előfordult. Keress más jeles nevet. Azt hiszem, fogsz találni. — **Vajda Ákos.** Sikerült. Meg fog jelenni. — **Visontai Honkát** tudakolja *Gutvillig Angela*: Szolnokra való-e? A választ majd tudatom vele én. — **Berge Irén.** Hol maradt a megfejtése? Ezzel együtt várom újra. — **Koller Kornél.** Ügyes rejtvényedet besoroztam. — **Kelemen Blanka.** Meg fog jelenni. — **Keesz Elza.** Az első kelletinél hosszabb, a második már megjelent, a kör-rejtvény gondatlanul van odaírva, a képrejtvény meg nagyon is könnyű. Bizony sajnálom, hogy egyiket sem fogadhatom el. De ez ne csüggeszen, ne szegje kedvedet. Az újabb kísérlet már jobb eredménnyel fog jární. — **Zirner Gizella.** Jó magyarsággal írott kedves levelkéd azt bizonyítja, hogy ott az idegenben sem magyar érzésed meg nem lohadt, sem a magyar nyelvet el nem felejtetted. Buzgalmad és szorgalmad mind a kettőt ébren tartja bened. A »büntetés« rovatáról ugy látszik nincs helyes fogalmad. A múlt szám is megmagyarázta, mit rovok meg én abban a rovatban. — **Liptay testv.** Hűségtek, állandó ragaszkodástok nyilatkozatával örömemre szolgáltatok. A rejtvényed már megjelent. Mást kérek. — **Toldy Ernő.** Az első nagyon bús, a második meg nagyon... vig. Közepes tárgyat keress. — *Több levélről a jövő számban.*